

17 Ιουλίου, 1990

[ΣΑΒΒΙΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στές]

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΡΥΩΝΙΔΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Εφεσείοντες-Αιτητές,

v.

ΜΙΧΑΛΗ ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ ΛΤΔ. ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Εφεσίβλητων-Καθ' ων η αίτηση.

(Αίτηση στην Πολιτική Έφεση Αρ. 7171).

Έφεση — Τροποποίηση λόγων εφέσεως — Διακριτική εξουσία — Αρχές, που διέπουν την άσκησή της — Καθυστερημένη (2 και πλέον χρόνια μετά την ετοιμασία πρακτικών) υποβολή κατά την ακρόαση της εφέσεως αιτήσεως περί προσθήκης λόγου εφέσεως, διευρύνοντας την βάση της — Απόρριψη αιτήσεως. 5

Το Ανώτατο Δικαστήριο, αφού παρέθεσε με επιδοκμασίαν την πρόσφατη απόφασή του στην υπόθεση *G.Kassab Golf Solar France Ltd v. Yiacoumis Bros (Construction) Co Ltd* (1990) 1 A.A.Δ.510, απέρριψε την άνω αίτηση, που υποβλήθηκε δύο και πλέον χρόνια μετά την ετοιμασίαν των σχετικών πρακτικών της πρωτόδικης διαδικασίας κατά το στάδιον της ακροάσεως της ίδιας της εφέσεως. 10

Η Αίτηση απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενη υπόθεση:

G. Kassab Golf Solar France Ltd. v. Yiacoumis Bros. (Construction) Co. Ltd. (1990) 1 A.A.Δ.510. 15

Αίτηση.

Αίτηση από τους εφεσείοντες για άδεια να τροποποιήσουν την Ειδοποίηση Εφέσεως. 20

Κ. Μελάς, για τους εφεσείοντες-αιτητές.

Α. Αναστασιάδης, για τους εφεσίβλητους-καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΣΑΒΒΙΔΗΣ Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής κ. Ι. Πογιατζής.

5 ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ Δ. Το μοναδικό επίδικο θέμα που καλούμαστε να αποφασίσουμε στην παρούσα υπόθεση αφορά την άσκηση της διακριτικής εξουσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως Εφετείου κάτω από τη Διαταγή 35, θεσμός 4 των Κανόνων Πολιτικής Δικονομίας η οποία προνοεί τα εξής:

10 ".... Any notice of appeal may be amended at any time as the Court of Appeal may think fit."

Το θέμα έχει εγερθεί ενώπιόν μας με την αίτηση που οι εφεσεύοντες καταχώρησαν στις 5 Νοεμβρίου 1988 με την οποία ζητούν την τροποποίηση της Ειδοποίησης Εφέσεως με την προσθήκη του πιο κάτω πέμπτου λόγου:

15 "Το Πρωτόδικο Δικαστήριο δεν ετήρησε την δέουσαν και/ή ορθήν διαδικασίαν κατά την ακρόασιν της αγωγής και/ή ενήργησε εσφαλμένα και/ή παράτυπα (IRREGULAR) και κατά παράβασιν της Πρακτικής και των κανόνων Δικονομίας."

20 Η Ειδοποίηση Εφέσεως που καταχώρησαν οι εφεσεύοντες στις 13 Μαΐου 1986, αναφέρει ότι η έφεση στρέφεται εναντίον ολόκληρης της απόφασης του Πρωτοδικου Δικαστηρίου και ότι οι λόγοι της έφεσης και τα αιτιολογικά τους είναι:

25 "1. Το πρωτόδικον δικαστήριον έσφαλε εις την εκτίμησιν της προσαχθείσης μαρτυρίας και/ή εις την εξαγωγήν του συμπεράσματος ότι ο Εναγόμενος 2 και Ενάγων 2 δι' ανταπαιτήσεως ήτο αποκλειστικά υπεύθυνος δια το δυστύχημα.

30 2. Τα ευρήματα του πρωτοδικου δικαστηρίου είναι εσφαλμένα, όσον αφορά την ευθύνην δια το δυστύχημα των δι' ανταπαιτήσεως Εναγομένων.

3. Το πρωτόδικον δικαστήριο εσφαλμένα έκρινε ότι ο δι' ανταπαιτήσεως Εναγόμενος 2 δεν ήτο αμελής και/ή ότι δεν ευθύνεται δια το δυστύχημα.

4. Το πρωτόδικον δικαστήριο δεν έλαβε υπ' οψιν του την προσαχθείσαν μαρτυρίαν και/ή εβασίσθη επί εσφαλμένων κριτηρίων δια την εξαγωγή των συμπερασμάτων του. 5

Οι Εφεσεύοντες επιφυλάσσονται να επικαλεσθούν και άλλους λόγους εφέσεως ευθύς ως ληφθούν τα πρακτικά της υποθέσεως." 10

Η αίτηση βασίζεται πάνω σε γεγονότα και ισχυρισμούς που περιέχονται στην ένορκη δήλωση της Ρόνας Χατζηαράπη που, όπως λέγει, είναι μια από τους δικηγόρους των εφεσειόντων-αιτητών. Στις παραγράφους 2-6 της ένορκης αυτής δήλωσης αναφέρονται τα εξής: 15

"2. Εντίμως δηλώ ότι κατά ή περί την 13.5.1986 ότε καταχωρήθει η παρούσα έφεσις δεν είχαμε λάβει τα πρακτικά της υποθέσεως, ως εκ τούτου δεν ηδυνάμεθα να επικαλεσθούμε όλους τους λόγους εφέσεως.

3. Εξ όσων κάλλιον γνωρίζω και πληροφορούμαι τα περί ού ο λόγος πρακτικά ελήφθησαν ολίγας ημέρας προ της ακροάσεως της παρούσης εφέσεως και εκ παραδρομής και/ή λάθους και/ή αβλεψίας και/ή απροσεξίας και/ή άλλως παραλείψαμε να ζητήσωμε άδεια τροποποιήσεως των λόγων εφέσεως προ της ημερομηνίας ακροάσεως της παρούσης εφέσεως. 20 25

4. Εντίμως δηλώ ότι η αιτουμένη τροποποίησης γίνεται καλή τη πίστη διά να δυνηθούν οι αιτηταί εφεσειόντες να παρουσιάσουν πλήρως την υπόθεσιν των και προς προστασίαν του συμφέροντος της δικαιοσύνης.

5. Εξ'όσων κάλλιον πιστεύω η αιτουμένη τροποποίησης ουδεμία αδικία (INJUSTICE) θα επιφέρει εις 30

τους καθ' ων η αίτησις-εφεσιβλήτους.

5 6. Ενόψει των ανωτέρω πιστεύω ότι είναι ορθό, δίκαιο, εύλογο και προς το συμφέρον της ορθής απονομής της δικαιοσύνης όπως εκδοθεί το αιτούμενο διάταγμα."

10 Οι εφεσιβλήτοι καταχώρησαν ένσταση η οποία βασιζέται σε γεγονότα και ισχυρισμούς που περιέχονται στην ένορκη δήλωση του Γιαννάκη Νεοφύτου, γραμματέα στο γραφείο του δικηγόρου τους με την οποία αρνούνται τα
15 γεγονότα που περιέχονται στην ένορκη δήλωση των αιτητών όπως και το δικαίωμά τους να επιτύχουν την αιτούμενη τροποποίηση. Ειδικότερα επικαλούνται την αδικαιολόγητη, κατά τη γνώμη τους, καθυστέρηση στην υποβολή της αίτησης, τη δυνατότητα ετοιμασίας της Ειδοποίησης
20 Εφέσεως χωρίς τα πρακτικά, την ετοιμασία και λήψη των πρακτικών πολύ πριν υποβληθεί η αίτηση και την καταχώρηση της αίτησης μετά που άρχισε η ακρόαση της έφεσης.

20 Αναφορικά με το χρόνο ετοιμασίας των πρακτικών και το χρόνο παραλαβής τους από τους δικηγόρους των διαδίκων υπάρχει αντίθεση στις αντίστοιχες εκδοχές των δύο ένορκων δηλώσεων. Στη διάρκεια της ακρόασης της αίτησης το Δικαστήριο επεσήμανε την αντίθεση αυτή και υπόδειξε στον κ. Μελά ότι σύμφωνα με τη Διαταγή 48, θ.4*, εναπόκειται στους αιτητές να αποδείξουν τους ισχυρισμούς της δικής τους εκδοχής, τους οποίους οι καθ' ων
25 η αίτηση αμφισβητούν. Ο κ. Μελάς απάντησε ότι δεν είχε πρόθεση να παρουσιάσει μαρτυρία για να αποδείξει τον ισχυρισμό του τον οποίο και απόσυρε δεχόμενος επί του προκειμένου την εκδοχή των καθ' ων η αίτηση.

30 *"...Any facts relied upon in opposition which are not apparent on the face of the proceedings shall be set out in one or more affidavits accompanying the notice of opposition, and copies of such affidavits shall be left for the applicant together with such notice. If there is a
35 conflict between the applicant and any person giving notice of opposition in regard to the facts, the applicant or such person must, at the hearing of the application, be prepared to prove the facts he relies upon in so far as the burden of proof lies upon him."

Στην αγόρευσή του ο ευπαίδευτος δικηγόρος των αιτητών ισχυρίστηκε ότι εκείνο που σκοπεύεται με τη ζητούμενη τροποποίηση είναι να καθοριστεί πιο συγκεκριμένα η βάση και η ανάλυση των λόγων εφέσεως με αριθμό 1 και 4 (ανωτέρω). Απλή σύγκριση του προτεινόμενου νέου λόγου εφέσεως με τους υπάρχοντες λόγους με αριθμό 1 και 4 οδηγεί στο συμπέρασμα ότι καμιά συνάφεια και τίποτε το κοινό δεν υπάρχει μεταξύ τους, εφόσον ο νέος λόγος αναφέρεται σε αντικανονική διαδικασία στη διάρκεια της ακρόασης ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου, ενώ οι υπάρχοντες πιο πάνω δύο λόγοι αναφέρονται στην αξιολόγηση της προσαχθείσας μαρτυρίας και την επακόλουθη εξαγωγή από αυτή αδικαιολόγητων ή αυθαίρετων συμπερασμάτων.

Το νομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα πρέπει να εξεταστεί η παρούσα αίτηση έχει προ πολλού καθοριστεί. Το Εφετείο με την παρούσα σύνθεσή του έχει πρόσφατα ανασκοπήσει τις διαφορές αυθεντίες στις οποίες διατυπώθηκαν οι αρχές που διέπουν την άσκηση της διακριτικής εξουσίας του κάτω από τη Διαταγή 35, θ.4 των Κανόνων Πολιτικής Δικονομίας. Παραθέτουμε επί του προκειμένου το πιο κάτω απόσπασμα της απόφασής μας στην υπόθεση *G. Kassab Golf Solar France Ltd v. Yiacoumis Bros (Construction) Co Ltd* (1990) 1 Α.Α.Δ.510.

"Εξουσία για την παραχώρηση της αιτούμενης άδειας παρέχει στο Δικαστήριο η Διάταξη 35, θεσμός 4* των Κανόνων Πολιτικής Δικονομίας. Η εξουσία αυτή είναι διακριτικής μορφής και οι αρχές που διέπουν την άσκησή της αποτέλεσαν συχνά αντικείμενο εξέτασης

*"35(4). *The appellant may, by his notice, appeal from the whole or any part of any judgment or order, and the notice shall state whether the whole or part only of the judgment or order is complained of, and in the latter case shall specify such part. The notice shall also state all the grounds of appeal and set forth fully the reasons relied upon for the grounds stated. Any notice of appeal may be amended at any time as the Court of Appeal may think fit.*"

και καθορισμού σε αρκετές υποθέσεις περιλαμβανομέ-
νων των υποθέσεων 1) Βασιιάδης ν. Α/φοί Μιχαηλίδη
(1973) 1 Α.Α.Δ. 80, 2) Γενικός Εισαγγελέας της Δημο-
κρατίας (No.1) ν. Ανταμσα Λτδ (1975) 1 Α.Α.Δ. 8, και
5 3) Saint Nicolas Shipping Co. Ltd. ν. Nissho-Iwai Co. Ltd.
(1984) 1 Α.Α.Δ. 604. Ανασκόπηση των αρχών αυτών
έγινε σε τρεις πρόσφατες αποφάσεις του Δικαστηρίου
στις υποθέσεις 1) Ελένη Μ. Τσιαμαντά ν. Μαρία Μ.
Τσιαμαντά (1989) 1 Α.Α.Δ.(Α) 230, 2) Χρίστος Λύρατζη
10 ν. Λούκα Χαραλάμπους και άλλου (1989) 1 Α.Α.Δ.(Ε)
193 και 3) Μιχαήλ Δημητρίου ν. Παναγιώτας Ιωακείμ
και άλλης (1989) 1 Α.Α.Δ.(Ε) 387.

Προσδιορίζοντας πολύ συνοπτικά τις αρχές αυτές
θα λέγαμε ότι-

15 (α) Παρά το γεγονός ότι κάτω από τη Διάταξη 35, θ.
4 το Δικαστήριο έχει εξουσία να επιτρέψει τροποποίη-
ση της Ειδοποίησης Εφέσεως σε οποιοδήποτε στάδιο
της έφεσης, η φειδώ με την οποία το Δικαστήριο πρέπει
να ασκεί την εξουσία αυτή σε όλες τις περιπτώσεις γί-
20 νεται μεγαλύτερη στις περιπτώσεις που η αίτηση για
τροποποίηση υποβάλλεται στο στάδιο της ακρόασης
της έφεσης.

(β) Παρά το γεγονός ότι την άσκηση της διακριτικής
ευχέρειας του Δικαστηρίου πάνω στο προκείμενο θέμα
25 πρέπει να χαρακτηρίζει σεβασμός στις χρονικές προθε-
σμίες που καθορίζονται στους Κανόνες Πολιτικής Δι-
κονομίας, το Δικαστήριο ασκεί την εξουσία του υπέρ
της τροποποίησης αν πεισθεί από τα γεγονότα της συγ-
κεκριμένης υπόθεσης που περιέχονται στην ένορκη δή-
30 λωση που συνοδεύει την αίτηση ότι πρέπει να επιτρέψει
την αιτούμενη τροποποίηση. Το βάρος της απόδειξης
επί του προκειμένου βρίσκεται στους ώμους του αιτη-
τή.

(γ) Η ένορκη δήλωση του αιτητή πρέπει να περιέχει
35 γεγονότα που να δικαιολογούν την καθυστέρηση στην

υποβολή της αίτησης.

(δ) Κατά κανόνα το Δικαστήριο αρνείται τροποποίηση της Ειδοποίησης Εφέσεως αν αυτή συνεπάγεται την προσθήκη νέων λόγων εφέσεως οι οποίοι διευρύνουν σε μεγάλο βαθμό την υπάρχουσα βάση της έφεσης, ιδιαίτερα στο στάδιο της ακρόασης της έφεσης. 5

(ε) Οι πιο πάνω αρχές καθοδηγούν αλλά δεν στερούν από το Δικαστήριο τη δυνατότητα να ασκήσει τη δική του κρίση και είτε να επιτρέψει είτε να απορρίψει τη συγκεκριμένη τροποποίηση λαμβάνοντας υπόψη και συνεκτιμώντας όλα τα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης." 10

Εξετάζοντας τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης κάτω από το φως των πιο πάνω αρχών, σημειώνουμε ότι, εφόσον τα πρακτικά ήταν έτοιμα και παραλήφθηκαν πολύ πριν την υποβολή της αίτησης, η μεγάλη καθυστέρηση στην καταχώρηση της αίτησης που διάρκεσε συνολικά δύομισι περίπου χρόνια παραμένει χωρίς οποιαδήποτε δικαιολογία η οποία να περιέχεται στην ένορκη δήλωση των αιτητών. Σημειώνουμε ακόμα ότι με τον προτεινόμενο νέο λόγο εφέσεως διευρύνεται σε μεγάλο βαθμό η βάση της έφεσης στο στάδιο μάλιστα που έχει ήδη αρχίσει η ακρόασή της η οποία διακόπηκε για το σκοπό της υποβολής της αίτησης. Το τελικό συμπέρασμα στο οποίο έχουμε καταλήξει κάτω από τις παρούσες περιστάσεις είναι ότι οι εφεσεϊόντες-αιτητές απότυχαν να μας ικανοποιήσουν ότι συντρέχουν λόγοι άσκησης της διακριτικής μας εξουσίας υπέρ της αιτούμενης τροποποίησης. 15
20
25

Η αίτηση, ως εκ τούτου, απορρίπτεται με έξοδα σε βάρος των εφεσεϊόντων-αιτητών. 30

Αίτηση απορρίπτεται με έξοδα.